

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

PA-2883

[Total No. of Pages : 6

[5956]-206

M.Com. (Part - I)

205 : E-SECURITY & CYBER LAWS

Commercial Laws and Practies

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - II) (Group - B)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) Questions No. 1 and question No. 6 are compulsory.
- 2) Solve any three questions from Q.No. 2 to Q.No. 5.
- 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the Blanks (Attempt any six) :

[6]

- i) Cybercrime that uses computers to commit other crimes may involve using computers or networks to spread _____.
 - a) Malware
 - b) Illegal Information
 - c) Illegal Images
 - d) Malware, illegal information or illegal images
- ii) To protect a computer from virus, you should install _____ in your computer.
 - a) backup wizard
 - b) disk cleanup
 - c) antivirus
 - d) disk defragmenter
- iii) E-Contracts can be entered into through modes of communication such as _____.
 - a) telephone, text messages and fax
 - b) letter, facebook post and twitter
 - c) face-to-face, telephone and zoom
 - d) e-mail, internet and fax

P.T.O.

- iv) _____ provides guidelines to banking institutions about legal proceedings relating to banking records.
- a) Bankers Book Evidence Act 1891
 - b) Reserve Bank of India 1934
 - c) Indian Evidence Act 1872
 - d) BSNL IT Policy
- v) A digital signature is a mathematical technique used to validate the authenticity and integrity of a _____
- a) messages
 - b) software
 - c) digital document
 - d) message, software or digital document
- vi) _____ is NOT a dimension of e-commerce security provided by encryption.
- a) Availability
 - b) Message Integrity
 - c) Non-repudiation
 - d) Confidentiality
- vii) The Indian Evidence Act 1872 extends to the whole of India _____.
- a) including state of Jammu & Kashmir
 - b) except state of Jammu & Kashmir
 - c) including Shrinagar
 - d) including Ladakh
- viii) A _____ is an online or networked identity adopted or claimed in cyberspace by an individual, organization or electronic device.
- a) Digital Signature
 - b) Digital Identity
 - c) Digital Password
 - d) None of the above

Q2) State the meaning of Computer Crimes. Explain in detail the types of computer crimes. [14]

Q3) What is the mean of E-Security? Explain in detail the security tools and methods of E-Security. [14]

Q4) What is Cyber Laws? Explain in detail the scope of cyber laws. [14]

Q5) Define Cyber Wrongs. Explain in detail the Penalties for Cyber Wrongs and Adjudication. [14]

Q6) Write short notes (Any Two) : [12]

- a) E-Commerce Securities Issues.
- b) Hackers and Crackers.
- c) Digital Signature
- d) Indian Evidence Act, 1872

Total No. of Questions : 6]

PA-2883

[5956]-206

M.Com. (Part - I)

205 : E-SECURITY & CYBER LAWS

Commercial Laws and Practies

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - II) (Group - B)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

सूचना:

- 1) प्र. क्र. 1 आणि प्र. क्र. 6 अनिवार्य आहेत.
- 2) प्र. क्र. 2 ते प्र. क्र. 5 पर्यंत कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
- 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) रिक्त जागा भरा (कोणत्याही सहा) : [6]

- i) इतर गुन्हे करण्यासाठी संगणक वापरणाऱ्या सायबर क्राइममध्ये पसरवण्यासाठी संगणक किंवा नेटवर्क वापरणे समाविष्ट असू शकते.
 - अ) मालवेयर
 - ब) बेकायदेशीर माहिती
 - क) बेकायदेशीर प्रतिमा
 - ड) मालवेयर, बेकायदेशीर माहिती किंवा बेकायदेशीर प्रतिमा
- ii) संगणकास व्हायरसपासून वाचवण्यासाठी, आपण आपल्या संगणकावर स्थापित केले पाहिजे.
 - अ) बँकअप विझार्ड
 - ब) डिस्क क्लिनअप
 - क) अँटीव्हायरस
 - ड) डिस्क डीफ्रॅग्मेन्टर
- iii) ई-कॉन्ट्रॅक्ट्समध्ये संवादाच्या पद्धतींद्वारे प्रवेश केला जाऊ शकतो जसे की
 - अ) दूरध्वनी, मजकूर संदेश आणि फॅक्स
 - ब) पत्र, फेसबुक पोस्ट आणि ट्विटर
 - क) समोरासमोर, टेलिफोन आणि झूम
 - ड) ई-मेल, इंटरनेट आणि फॅक्स

- iv) बँकिंग संस्थांना बँकिंग नोंदींशी संबंधित कायदेशीर कार्यवाहीबाबत मार्गदर्शक तत्त्वे प्रदान करतो.
- अ) बँकर्स बुक एन्ट्रीडन्स अँक्ट 1891
ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक 1934
क) भारतीय पुरावा कायदा 1872
ड) बीएसएनएल आयटी धोरण
- v) डिजिटल स्वाक्षरी हे गणिताचे तंत्र आहे जे सत्यता आणि अखंडता प्रमाणित करण्यासाठी वापरले जाते.
- अ) संदेशांची
ब) सॉफ्टवेअरची
क) डिजिटल दस्तऐवजची
ड) संदेश, सॉफ्टवेअर किंवा डिजिटल दस्तऐवजची
- vi) हे एन्क्रिप्शनद्वारे प्रदान केलेल्या ई-कॉमर्स सुरक्षेचे परिमाण नाही.
- अ) उपलब्धता
ब) संदेश अखंडता
क) अस्वीकार
ड) गोपनीयता
- vii) भारतीय पुरावा कायदा 1872 संपूर्ण भारतामध्ये लागू आहे.
- अ) जम्मू आणि कश्मीर राज्यासहित
ब) जम्मू आणि काश्मीर वगळता
क) श्रीनगर सह
ड) लडाख सह
- viii) ही एक ऑनलाइन किंवा नेटवर्क ओळख आहे जी एखाद्या व्यक्ती, संस्था किंवा इलेक्ट्रॉनिक उपकरणाने सायबरस्पेसमध्ये स्वीकारली किंवा दावा केला आहे.
- अ) डिजिटल स्वाक्षरी
ब) डिजिटल ओळख
क) डिजिटल पासवर्ड
ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

प्रश्न 2) संगणक गुन्हांचा अर्थ सांगा. संगणकीय गुन्हांचे प्रकार तपशीलवार सांगा. [14]

प्रश्न 3) ई-सुरक्षा चा अर्थ काय आहे? ई-सुरक्षा ची सुरक्षा साधने आणि पद्धती तपशीलवार सांगा. [14]

प्रश्न 4) सायबर कायदे म्हणजे काय? सायबर कायद्यांची व्याप्ती तपशीलवार सांगा. [14]

प्रश्न 5) 'सायबर चुका' याची व्याख्या करा. सायबर चुका आणि निर्णयासाठी दंड तपशीलवार स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) [12]

अ) ई-कॉमर्स सुरक्षेच्या समस्या

ब) हॅकर्स आणि क्रॅकर्स

क) डिजिटल स्वाक्षरी

ड) भारतीय पुरावा कायदा, 1872
